

USAGE AND THE FIRST RESULTS OF THE UKRAINIAN SCHOOL TEST METHODS OF A STUDY OF PERSONS WHO SAY THAT WAS ABDUCTED BY ALIENS

Kalytyuk I.M.¹, Paka O.I.², Mykolyshyn A.I.³

¹expert information-technology department SRCAA “Zond”, analyst of the project “Consolidation” and the head of the former ISRC “EIBC” (2009-2014), Ukraine, <mailto:kontaktkoordinator@gmail.com>, ²member project “Consolidation” ISRC “EIBC” (2013), Russia, <mailto:vestnik.kontakterov@gmail.com> ³expert of system-analytical department SRCAA “Zond”, analyst of the project “Consolidation” and deputy chairman of the former ISRC “EIBC” (2010-2014), Ukraine, <mailto:malina777@gmail.com>

ЗАСТОСУВАННЯ І ПЕРШІ РЕЗУЛЬТАТИ ПРОБНОЇ МЕТОДИКИ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ ДОСЛІДЖЕННЯ ІНДИВІДІВ, ЯКІ ЗАЯВЛЯЮТЬ, ЩО ЇХ ВИКРАДАЛИ ПРИБУЛЬЦІ

Калитюк І.М.¹, Пака О.І.², Миколишин А.І.³

¹експерт інформаційно-технічного відділу УНДЦА «Зонд», а також аналітик проекту «Об'єднання» і голова колишнього МНДЦ «ЕТБІ», м.Рівне, Україна, ²учасниця проекту «Об'єднання» колишнього МНДЦ «ЕТБІ», м.Ростов-на-Дону, РФ, ³експерт системно-аналітичного відділу УНДЦА «Зонд», а також аналітик проекту «Об'єднання» і замісник голови колишнього МНДЦ «ЕТБІ», м.Львів, Україна,

Abstract: The material presents problems that a researcher may face in the testimonies of people who say that they were abducted by aliens, namely: the uncertainty of the researchers themselves, very low reliability of the testimonies themselves, falsification and mystification in the pursuit of profit in the media, public pressure on eyewitnesses. Schools of approaches to the elimination of mystified evidence are indicated: American statistical and psychotherapeutic, as well as Ukrainian psychological, with five ways to check eyewitnesses: observation, communication, statistical correlation, testing and psychiatric examination to detect mental disorders, and combine them to find a motive. The testimony of an eyewitness who passed all stages of verification and testing with the help of the Ukrainian school of approach is considered. The question of where the limit of the possibility of human change through the psychology of physiology remains is now an open and active field for modern scientific experiments. It has been shown that only evidence of observation of the process of abduction of other unrelated eyewitnesses, photo-video or instrumental recording can be considered evidence that really confirms close contacts. Consideration of single testimonies without the listed signs is unpromising. It is also noted that even with physical contact. At the moment, there is no scientific evidence that the "aliens" are "extraterrestrials".

Вступ. Сучасний стан такого неординарного питання як «викрадення очевидців прибульцями», поки далекий від наукового підходу, через ряд наступних проблем.

Першою проблемою можна назвати те, що дослідниками, які взяли за подібні «розслідування» так і не визначено однозначно, а що саме вивчається – фізична реальність чи форми спонтанного і штучного зміненого стану свідомості (ЗСС). При роботі з **матеріальними доказами** – наш вибір повинен орієнтуватися на фізичну реальність із застосуванням експертно-технічних методів, а якщо ні, то ми шукаємо підтвердження для ЗСС і це зовсім інший підхід в рамках нейрофізіології і психосоматики. У будь-якому випадку, дослідженнями випадків повинні займатися професійні фахівці, які мають

потрібні для цього знання і стаж роботи в своєму профільному напрямку. Тому перша проблема – це *невизначеність дослідників*.

Друга проблема. Другою проблемою є *дуже низька достовірність*. Іноді очевидці, які спостерігали НЛО, оповідають фантастичні історії, про те, як побували на «космічному кораблі», що їм щось показували, навчали [1], або ставили над ними досліди [2]. Але потім при елементарній перевірці ці відомості, виявляються неправдивими. Деякі очевидці плутаються в своїх відомостях [1], демонструючи явні жести брехні [2] або ж можуть почати вважати себе «експертом» у всьому [2], натякати на те, що знають якісь «таємниці», демонструючи марнославство [1, 2], і вказуючи, що лише вони можуть «контактувати» з пілотами «космічного корабля» [1].

Третя проблема. Оскільки ЗМІ діють переважно для пропаганди інформації з метою зміни громадської думки і маніпуляції масовою свідомістю [6, 7, 8], у них дуже часто використовуються методи [4, 5], такі як: інформаційна хвиля, терміновість, повторення, створення асоціацій, створення загрози, шоківий емоційний резонанс, принцип контрасту, підміна понять, повторення, псевдоекспертне середовище, ефект присутності, анонімність тощо. У цих рамках «контактерство» виступає в різних шоу, псевдо-документальних і псевдо-наукових фільмах в новій ролі «розваг» – створюючи асоціацію неадекватності у глядача, який це дивиться і вірить. Тому третя проблема – це *фальсифікації і містифікації в погоні за прибутком в засобах масової інформації*.

Четверта проблема. Далеко не кожен, який зустрічався з прибульцями, вважає своїм обов'язком доповідати про це стороннім особам. Громадськість не довірлива до подібного роду історій і заяв людей про зустрічі з одягненими в «блискучі комбінезони невідомими істотами», що в кращому випадку можуть сприйматися з іронією. Часто серйозна людина, що зіткнулася з чимось фантастичним, добре подумає, перш ніж комусь про це розказати. Нерідко очевидець може стати жертвою цькування і пліток зі сторони не підготовлених, не обізнаних людей. Але і інтерес з боку дослідників теж може бути сприйнятий критично. Тому варто розуміти, що справжній очевидець не завжди готовий жертвувати своєю репутацією, поділившись своєю історією з дослідниками. Ця проблема має соціально-психологічний характер, так як нав'язана через ЗМІ думка про несерйозність явища, висміювання і спотворення розказаного - часто нівелює в очевидців бажання поділитися тим, що їм довелося пережити і побачити. *Через тиск громадської думки, очевидець не бажає ділитися навіть з дослідниками, які могли би об'єктивно вивчити випадок.*

Мета та завдання дослідження. Ще з виокремлення невіданих літаючих об'єктів (НЛО) як соціокультурного явища, коли дослідники НЛО в основному займалися збиранням даних без їх аналізу, найбільш ранніми домінуючими гіпотезами походження цього емпіричного феномена у ХХ ст. була «природна» і «інопланетна». Причому, остання гіпотеза стала більш популярною в аматорських колах різного роду ентузіастів. Друкувалися замітки в газетах, видавалися НЛО журнали і бюлетені, гіпотеза «інопланетян» ставала дедалі популярнішою. Піар «інопланетян» швидко підхопила жовта преса. Так почалися утворюватися різні організації, популярність прийшла до таких першопрохідників як Джордж Адамські [9], Деніел Фрай [10], Клауд Варойон (відомий як Раель) [11], які збирали цілі натовпи шанувальників з усього світу. Серед них з'явилися і очевидці, які хотіли отримати славу, гроші і владу. Кількість «уявних контактерів» з позаземним розумом почало плодитися безліч, подібних любителів вже стало десятки, якщо не сотні. Основним критерієм їх піару стало «публікаціоманія» – видання книг про «контакти з інопланетянами».

Тому наразі існують різні **підходи до відсіву містифікованих свідчень**, які потребують систематизації, і вироблення меж застосовності. Найстарішим можна назвати **статистичний** підхід або «стара американська школа» дослідження відомостей про прибульців – пошук повторення і кореляції в систематизованих статистичних масивах, сотні критеріїв, з усіх можливих джерел. До цієї школи можна віднести наступних дослідників: Жак Валле [15], Жадер Перейра [16], Девід Уебб [17], Фабіо Зерпа [18], Джеймс Маккемпбел [19].

Другий підхід, **психотерапевтичний огляд** або «нова американська школа» – це дослідження відомостей про контакти через роботу зі спогадами, відсів очевидців з імовірними психічними захворюваннями, використання регресивного гіпнозу та інше. Представниками цієї школи є: Бад Хопкінс [20], Девід Джейкобс [21] і Джон Мек [22]. Для прикладу, людина, яка хворіє парафренічним конфабуляторним маренням, висловлює ідеї величі, всевладності в поєднанні з несистематизованими висловлюваннями, заснованими зазвичай на одночасно існуючих галюцинаціях, із помилковими, чи не логічними, часто абсолютно безглуздими і безпідставними судженнями [23]. Їх особливістю є стійкість, відсутність критики до них у хворого, неможливість переконати його в хибності, нелогічності суджень і висловлювань. Також варто звернути увагу на поведінковий «Синдром Мюнхгаузена» [24] – навмисна симуляція психічних симптомів (код F68.1 за міжнародним класифікатором хвороб МКХ), відомим як «МКХ-10», – це симулятивний розлад, при якому людина симулює, перебільшує або штучно викликає у себе симптоми викрадення, щоб піддатися обстеженню, вивченню і тощо.

Основний матеріал. Запропонований підхід, **психологічний**, був покладений у основу української школи дослідження відомостей про прибульців. З 2009 по 2015 рік, цей підхід перевірявся на практиці, в напрямку суб'єктно-орієнтованої експертної системи А. Миколишин (див. статтю А. Миколишин, І. Калитюк «Нова методика для суб'єктно-орієнтованої програми досліджень інтелектуальної системи очевидця АЯ» у даному збірнику), а в напрямку жестознавства і вдавання – І. Калитюком, за підтримки С. Петрова. Суть підходу – виявити у очевидця брехню, по ходу діалогу використовуючи вдавання, дивлячись на жести і міміку, а також зробити аналіз адекватності, виміряти рівень спотворення побаченого в силу суб'єктивних переконань очевидця, мотивацію, визначити рівень фізичної реальності та інше.

В основному мотивацію індивідів, що видають себе за «контактерів» можна звести до наступного:

1) пошук слави, який проявляється це через «публікаціоманію», або потрапити в «авторитетний» колектив, мати «популярність» серед інших таких же уявних «контактерів» [2, 3, 9, 12].

2) пошук влади і прибутку, що виражається в створенні сект, культів, вірувань, маніпулювання довірливим натовпом, створення спеціально задуманих «теорій змови» і інших забобонів як «вірусів свідомості» [11, 13].

3) пошук екстриму за допомогою рольових ігор, шляхом створення власних вигаданих історій на підставі матеріалу і малюнків інших «контактерів», породжуючи подобу ефекту «зіпсованого телефону» [2, 3], і при цьому, роблячи елементарні помилки, за якими досить просто виявити джерело, що використовувався для копіювання.

4) пошук сексуального партнера [1].

5) пошук способу реалізації фантазії, занурившись в свій вигаданий світ, де наприклад, живуть казкові ельфи і гноми, і таким способом здійснити свою дитячу мрію, стаючи головним героєм цієї казки [1].

Є безліч інших причин, і мотивація у всіх різна. Як відомо – дрібниці вирішують все, особливо коли ці дрібниці можуть поставити під сумнів саме «контактерство». У суспільстві, де основна частина інформації від «контактерів» помилкова і є безліч людей, які вирішили скористатися цим положенням в силу своїх внутрішніх мотивів, виникла суттєва необхідність в дослідниках, які будуть готові до наукового дослідження «контактерства», чітко розуміючи вищеперераховані проблеми і вміло приймати рішення. Повинна бути створена і чітко визначена методика роботи з «контактерами», які розповідають, що їх викрадали прибульці. Розглянемо нижче способи перевірки очевидців.

Перший спосіб – спостереження за «контактером». Розуміючи деякий внутрішній психологічний сенс особистості з зовнішніми морфологічними особливостями будови обличчя, слід пам'ятати, що лице кожної людини не є чимось статичним, а представляє цілу гаму різних рухів, що відображаються в міміці. Наприклад, спостерігаючи за мімікою лица, очей, рота, можна дізнатися – чи говорить очевидець правду, або трохи прикрашає чи навіть бреше. Найбільш наочним матеріалом по комплексному вивченню міміки є робота П.Екмана [25]. У сукупності з комплексним аналізом жестів рук, пози тіла і ніг, перший спосіб представляє цілу науково-практичну дисципліну – жестознавство [26], яка здатна посправжньому виявити брехню і всі можливі емоції, на відміну від поліграфів [27-31].

Другий спосіб – спілкування з використанням в потрібних моментах вдавання. Є очевидці, яких зловити на брехні дуже складно в силу їх неадекватності і віри в свою розповідь. Слід чітко бачити момент підміни показань і фантазії, перед цим протягом спілкування показати ілюзію своєї повної довіри, а іноді просити, щоб очевидець розповів все в зворотному порядку. Для цього потрібно мати дуже хорошу пам'ять, чи записувати на прихований диктофон з метою аналізу, і ще важливе, бути емоційно стійким, не видаючи очевидцеві приводу думати, що його перевіряють. Але через деякий час, спотворивши самі відомості перепитати, і якщо очевидець погоджується що «так і було» (по спотвореним відомостями), то очевидець, або не уважно слухав, або дійсно обманує. Також важливо намагатися дізнатися мотивацію очевидця, для цього варто задати собі питання:

- Чому ця людина звернулась саме до мене?
- Звідки він знає, що я цим питанням займаюся, якщо я його вперше бачу?
- Що хоче людина від того, що мені розповість?
- Чи варто довіряти людині, якщо вона використовує вербальні знаки брехні?
- Чи варто довіряти людині, якщо вона плутається в описі події?
- Чи варто довіряти людині, яка змінює свої показання через місяць? (За цей час показання забуваються і можна спровокувати на відкриття брехні).
- До чого призведе дезінформація, якщо її озвучити в колі довірених мені людей?
- Яке моє ставлення до співрозмовника і його думки, після розмови?
- Наскільки твереза його оцінка з різних питань?

Третій спосіб – це раніше згадані статистичні пошуки збігів між незалежними відомостями і кореляцій між ними, іншими словами метод послідовного перебору відомостей не з «перших рук» зі спробою пошуку подібності, але такий спосіб має ризики помилитися.

Варто зауважити, що ні в якому разі не можна робити висновки про «контактерство» на підставі статистичних відомостей, а можна зробити тільки припущення, яке потрібно перевіряти і перевіряти ще раз. Важливо звернути увагу на такі моменти як: дата, час, місце, вік очевидця, освіта, присутність інших незалежних очевидців, чи були інші випадки спостереження, поява і траєкторія НЛО і дистанція спостереження, форма і конструктивні елементи, характер поверхні НЛО і можливість спостереження всередині, звуки і шуми, світлові ефекти та запахи, перешкоди в роботі електрообладнання і радіоапаратури, вплив

на людей і тварин, сліди безпосередньо після відльоту, пропорції і характер «прибульця», колір очей і волосся, одяг і взуття, символіки, лінгвістичні особливості, поведінка, характер запити, письмена, назви, загальний характер зони приземлення НЛО і реакція спостерігача, наявність та прояв захисної зони або бар'єру, зовнішній вигляд рослинності, ґрунтові аномалії, наявність або відсутність в зоні діючих ЛЕП, ліній зв'язку та силових кабелів, і багато іншого. Варто вказати – чи було комплексно проаналізовано місце приземлення фахівцями із застосуванням радіотехнічних, цитологічних, біологічних, геохімічних, магнітометричних проб і структурно-елементних аналізів артефактів тощо.

Четвертий спосіб – це суб'єктно-орієнтована експертна система, що покликана об'єднувати фізичну реальність і ЗСС. Протягом десяти років внаслідок досліджень емпіричних даних асоціативних тестувань експертом УНДЦА «Зонд» А.Миколишин було розроблено авторську методичку «Точка опори» («ТО») (див. статтю «А. Миколишин, І. Калитюк «Нова методика для суб'єктно-орієнтованої програми досліджень інтелектуальної системи очевидця АЯ» у даному збірнику). Апарат тесту засновано на нечіткій логіці, і він містить силогічні запитання та особливий асоціативний ряд (скінчена множина об'єктів), його можна використовувати і як тест, і як ігро-техніку, що було апробовано на практиці [32].

П'ятий спосіб – психіатрична експертиза для виявлення психічних відхилень. Тут повинна працювати комісія експертів, чия профпридатність підтверджена наявністю вищої освіти і досвіду роботи в області медицини і психіатрії. Тільки на підставі комплексної експертизи такої комісії – можна встановити діагноз [33] і призначити лікування [23]. Психотерапевт або психоаналітик не може встановлювати діагноз, а може працювати тільки зі здоровими людьми. Іншими словами, встановити діагноз може тільки психіатр, інші «експерти» в т.ч. рядові психологи, називати очевидця, наприклад хворим на шизофренію, не маючи доказів у вигляді психіатричної експертизи – не можуть, так як це незаконно, а очевидець, до якого використовували неправомірну образу, має повне юридичне право подати в суд і стягнути моральну шкоду.

Ми розглянули п'ять способів перевірки на достовірність відомостей людей які заявляють що були викрадені прибульцями. Ще один важливий момент – комбінація способів перевірки відображена в таблиці 1.

Табл.1. Комбінація способів аналітичної перевірки

Застосування дисципліни (Від простого до складного)	Спілкування візуальне	Спілкування не візуальне	Не з перших рук
статистика			☐
вдавання	☐	☐	
жести	☐		
суб'єктно-орієнтована експертна система	☐	☐	
психіатрична діагностика	☐		

Із 2008 по 2015 рік було реалізовано проект перевірки імовірних контактерів, який отримав назву «Об'єднання» [55]. Всього перевірку в групі проходили 26 осіб. Варто помітити, що не повинно бути ніяких винятків, або експертиза здійснюється повністю, або не вона робиться взагалі. У семи (7) було виявлено брехню за допомогою вдавання, а також аналізу жестів. Щодо восьми (8) учасників є підозри на різні форми психічних відхилень. У п'ятьох (5) виявився очевидний ЗСС. І тільки шість з двадцяти шести були відібрані, так як мали неочевидний ЗСС і описували події, які ще підлягають вивченню. Деякі із відібраних випадків також описували ніби матеріальні зразки, які втім були буцімто втрачені і не

можуть вважатися доказами. Нижче описано тільки випадки однієї із шести очевидців, так як матеріал по всіх занадто масивний.

Надалі розглядаються історії очевидці №22 Ольги Паки. Цитати з Досьє [34-35], подаються із скороченням. Також враховано доповнення по окремих деталях, які були уточнені в процесі регресії в липні-серпні 2020 [56].

«Початком мого інтересу до цього явища послужив мій власний неординарний досвід, який до сих пір я не можу сама собі пояснити, не знайшовши логічної відповіді яка би мене влаштувала... Саме через, цей досвід, я вирішила вивчати психологію. Це, можна сказати, підштовхнуло мене на вибір моєї професії, щоб знайти відповіді на питання, що мучать мене вже більше 13 років.

Перший раз я зіткнулася з чимось в силу віку незрозумілим для мене, приблизно в 9 років. Тоді я, брат і сестра відпочивали у бабусі в селі. Будучи ще дітьми, ми щороку на літні канікули приїжджали в селище до дідуся і бабусі. Цю ситуацію, точно пам'ятаю, сталися в одному з літніх місяців. Нас уклали спати. Я лягла зі своєю молодшою сестрою і незабаром ми обидві заснули. А коли прокинулася вночі, мені було жарко, і я побачила поруч з нашою ліжком, чийсь витягнутий, високий, вузький, темний силует. Він стояв нерухомо і, як мені тоді здалося, дивився на мене. Точно я сказати не можу, чи дивився він на мене або в іншу сторону, але стояв поруч. Навколо була така тиша, і саме це мене налякало в той момент. Одне я точно пам'ятаю, що прокинулася і потім зі страху заховалася під ковдру, пролежавши так поки не заснула. Як і все, що було неприємне в дитинстві швидко забулось, пояснивши це собі як простий страшний сон.

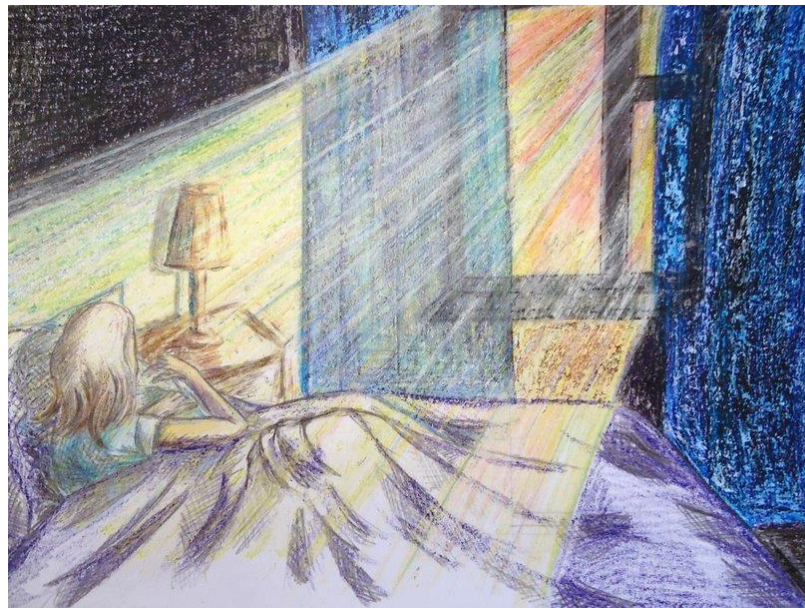

Рис.1 Спалах світла крізь вікно. Ілюстрація за спогадами до свідчення

24 січня 2013 року, я повторно побачила цю саму фігуру тільки вже у себе в спальні уночі. Спогади про дитячий страх відразу ж спливли у мене в пам'яті, і я згадала, що це вже колись було... Останнє що я пам'ятаю, так це те, як я спробувала поворушити ногами, але не могла, підняла свої руки і почала відмахуватися в сторону цієї фігури, але руки тут же заніміли. Що ще я запам'ятала так це те, що я спробувала розбудити чоловіка який спав поруч, а потім було чітке відчуття, що мене хтось ззаду схопив і стягнув з ліжка, далі я нічого не пам'ятаю. І тільки вранці в ліжку я прокинулася... Цю ситуацію, я схильна оцінювати більше як сон або такий рідкісний феномен як сонний параліч, хоча я не спала, і

були інші ситуації раніше до цієї... На той момент я вже знала, що чекаю дитину і пояснювала це змінами в моїй психіці, що могло спричинити за собою ЗСС (змінений стан свідомості). Я зараз не схильна вважати, що це було саме ЗСС, скоріше це нав'язно моїм власним страхом за свою дитину. У цьому бачу якусь схожість в психологічному стані, в якому перебувала в дитинстві зараз будучи дорослою. Цей страх, що був в дитинстві, від незрозумілого мені, проявився з глибини підсвідомості, і тепер з віком зв'язаний ще з однією дивною подією, таїнством народження нової людини, як я для себе вважаю, який відобразився на сьогоднішній мій стан.

Зміни в психіці, які сталися зі мною в період вагітності, природно впливають на загальний стан як фізично, так і психологічно. Ця подія, яка мені здалося дивно знайомою пояснюється досить просто. Консультуючись з моєю знайомою, теж психологом ми разом прийшли до цього висновку. Другий раз в житті я зіткнулася з незрозумілими речами вже в підлітковому віці. Тоді мені було 16-17 років. Я можу помилитися з роком, але здається, це був 1998 рік. У мене не дуже хороша пам'ять на числа, але події, які мені довелося пережити, я ніколи не забуду. Я жила тоді всією сім'єю (батько, мама, сестра, брат і я) в багатоповерховому будинку на самому останньому 10 поверсі. У нас хороши тихий, спальний район. Правда він військовий (містечко для військовослужбовців) і поблизу розташований військовий аеродром. Я звикла бачити в небі вертольоти і літаки, і авіаційні навчання, як у вечірній час, так і в денний. Але, те, що я побачила і відчула вночі, спочатку за вікном, а потім і в моїй невеликій кімнаті просто шокувало мене і залишило незабутній слід в моєму подальшому житті. З моїх спогадів: "Моя невелика кімната вікном виходить на південний захід. Одного разу вночі я прокинулася від незрозумілого почуття, що хтось присутній в кімнаті, потім, коли я остаточно прокинулася від сну, я побачила пульсуючі вогні за вікном. Кольори вогнів були різні: жовті, помаранчеві, червоні і зелені, синього кольору не спостерігала.

Я дивилася на вікно, і мені стало якось не по собі, навіть страшно. Лежачи в ліжку, мені захотілося трохи піднятися, але я не змогла, тільки змогла повернути голову в бік і раптом побачила трьох істот. Стояли вони всі разом біля дверей в кімнату і поруч з ліжком, на якій лежала я. Істоти, були дуже схожі на людей, тільки високого зросту, до стелі, мені здалося, що вони навіть трохи голови вперед нахилили, для них стеля була низькою. Зовні дуже схожі на людей, але дуже красиві, очі сині, волосся світле до плечей, всі троє один на одного дуже схожі, як трійнята! Їхні обличчя були правильної форми, дуже красиві, риси обличчя чоловічі. Я дивилася на них, а вони на мене. Один з них, який стояв ліворуч, підійшов до мене, трохи нахилився і подивився мені прямо в очі. У той момент мені було дуже страшно, а потім я почула у себе в голові голос, дуже рівний, спокійний. Мені сказали, щоб я не боялася, що все буде добре, і вони не заподіють мені ні чого поганого! Від їх слів на душі відразу стало якось спокійніше. Але страх все ж був присутній глибоко в душі від того, що тіло моє не слухалося, і я не могла ворушитися. Потім раптом в кімнату проникло біле, навіть трохи блакитне світло, воно вдарило мене прямо в очі, і я не змогла більше ні чого розгледіти, тільки бачила темряву, наче осліпла. Потім стався провал в пам'яті і я нічого не пам'ятаю.

Коли прийшла до тями і в очах розвиднилось, я відчула і побачила, що лежу в повітрі на животі, над своїм ліжком (відстань між мною і постілью було приблизно 1,5 м.). Я відчула, як мене піднімає ще вище, тепер я можу бачити своє ліжко і меблі навколо з висоти стелі. Це було дивно і, на мій погляд, навіть не можливо. В голові всі думки перемішалися, страх від незрозумілої і дивної реальності рвався назовні, але з незрозумілих причин стримувався спогадами спокійного чужого голосу, що звучав у моїй голові зовсім недавно.

Ще більш неможливим було те, що мене немов витягло з вікна назовні, на вулицю, через квартиру в верхньому кутку. А квартира невеличкого розміру приблизно 30 на 30 см. Я дуже здивувалася тоді, як змогла в цю квартиру "пролізти"! Коли я "вилітала" через вікно, по всьому тілу пройшла невелика вібрація. Весь цей час я перебувала в потоці цього незрозумілого світла, яке освітлювало моє тіло, але не освітлювало предмети навколо!

Потім я побачила своє вікно і частину стіни від будинку з боку вулиці, навколо було темно і тихо, була ніч! Несподівано мене акуратно перевернуло на спину, і я подивилася вгору, але знову, ні чого не змогла побачити через надто яскраве світло, знову запаморочилось в голові. Коли я знову "прокинулася" і змогла бачити, то побачила, як біля мене стоять всі ті ж троє "людей" і ми знаходимося в якомусь приміщенні, світло в ньому, рівне і м'яке. Крім нас в цьому місці було ще двоє подібних істот, вони були чимось зайняті і стояли до мене спиною.

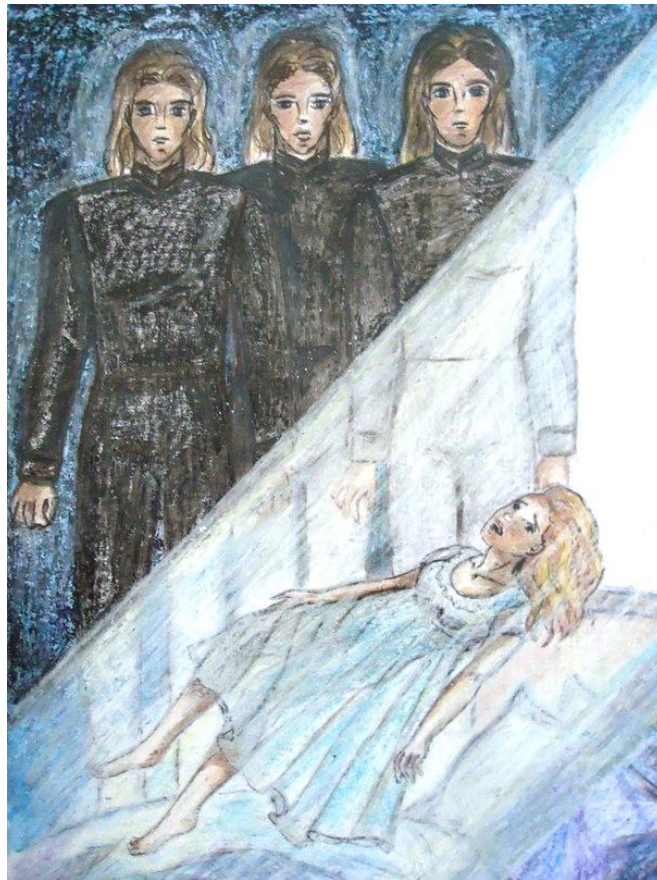

Рис.2 Три істоти великого зросту. Ілюстрація за спогадами до свідчення

На жаль, мені не вдалося детально їх розглядати, але одягнені вони були точно так само як і ті, які з'явилися в кімнаті. У цьому приміщенні стіни сірого кольору і на стіні великий прямокутний екран-голограма приблизно 2 на 3 метри. Біля іншої стіни, яка була розділена чи то на секції, чи то на шухлядки, знаходився якийсь прилад. Він був як суцільна, довга стільниця з секторами на її поверхні. Біля неї стояли ті двоє, про які я говорила.

Більше мені не вдалося нічого побачити, так як одна з істот подивилась на мене, і я зрозуміла, що повинна підійти ближче і подивитися на екран, що висить на стіні. Я слухняно виконала прохання, підійшла і подивилася, на ньому побачила будинок в селі з висоти пташиного польоту, я тут же впізнала цей будинок. Це будинок моєї бабусі, і я побачила її. Картинка наблизилася, і я змогла бачити її обличчя. У той момент, коли я

Ministry of Education and Science of Ukraine, Knowledge Society of Ukraine, Aerospace Society of Ukraine, National Technical University of Ukraine «I.Sikorsky Kyiv polytechnic institute», Institute of Aerospace Technologies, Ukrainian Scientific research Center for Analyses of Anomalies «Zond» www.zond.kiev.ua; e-mail: srcaa@zond.kiev.ua

вдивлялася в її обличчя, у мене перед очима знову потемніло, і потім я прокинулася у своєму ліжку. Після цієї події, вранці я відчувала втому, розбитість, як ніби всю ніч не спала, у мене боліла і паморочилося голова і нудило. А потім я не зрозуміло з чого розридалася. І тільки зараз, аналізуючи свій стан на той момент, як психолог зрозуміла, що це був посттравматичний шок! Я вирішила поділитися цим дивним нічним випадком з мамою, і вона заспокоїла мене, і запевнила, що це був всього лише сон. Я б так і думала, що сон, якби зі мною не відбулися не менш дивні ситуації ще двічі. Починалося все точно так же, тільки тепер я прокидалася, і мене просили підійти до вікна. Я вставала, підходила до вікна і потім все, нічого не пам'ятаю.

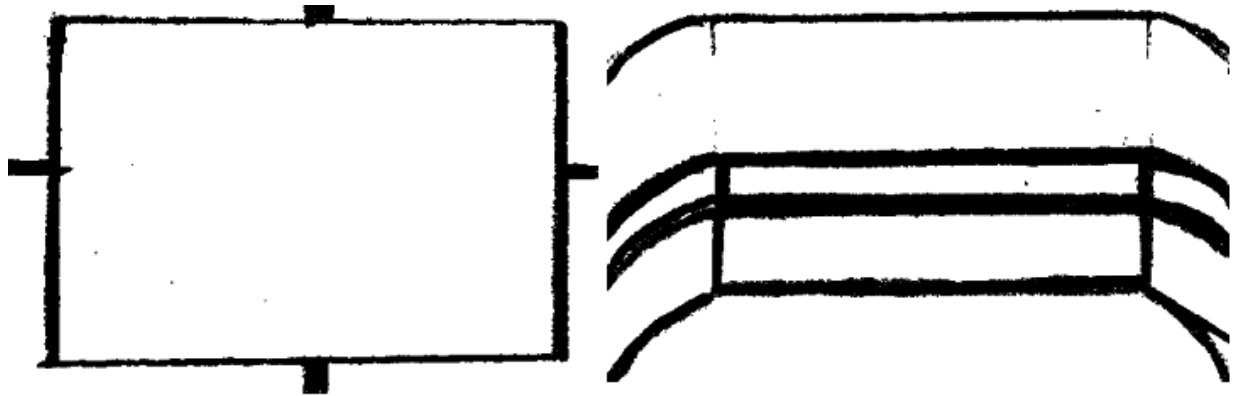

Рис.3 Усередині невідомого приміщення – схематичний план і вид на стіну.
Ілюстрація за спогадами до свідчення

Після цих яскравих випадків приблизно через півроку взимку 1999 року, моя бабуся померла... Тепер, через вже багато років, мені стали часто снитися ці незрозумілі і страшні сни, обривками.

У цих снах я знову встаю з ліжка, підходжу до вікна, у вікно б'є це яскраве світло, я відключаюся і приходжу до тями лежачи на якійсь поверхні. Іноді лежу на спині, іноді і на животі. Не можу сама рухатися. Навколо мене миготять чийсь силуети, але я не можу їх розгледіти, все розпливається перед очима. Відчуваю, як у мене беруть кров, роблять, щось на голові, проводять огляд як у гінеколога і роблять аборт. Аборт я ще в житті не робила і навіть не маю уявлення як це! Все це супроводжується жахливими відчуттями, з перемінним болем.

04.09.2011 Я знову бачила це яскраве світло. Воно світило мені в очі змушуючи замружуватися. Потім потемніло в очах, і я немов кудись провалююся, а коли приходжу в себе то бачу, що перебуваю в скляній трубі. Вона нагадує циліндр з трубками в верхній частині. Поверхня цього циліндра абсолютно прозора, холодна і досить тверда.

Доторкаючись її руками мені стає моторошно від того, що я усвідомлюю, що не зможу вибратися. Потім я помічаю, що абсолютно гола стою в ній і не можу ніяк зрозуміти, де мій одяг, чому я гола? Потім я розглядаю приміщення крізь цю трубу, але мені погано це вдається, тому що вона весь час крутиться, немов карусель. Коли труба робить оборот, я раптом помічаю цю істоту. Вона маленького росту, близько 1,20м, дуже худорлявої статури з довгими руками і короткими ногами.

Про себе думаю: - «що за маячня?». Ця істота спокійно стоїть до мене спиною, воно щось робить біля стіни з комірками або ящичками. Мені стає страшно і важко дихати. Я починаю бити кулаками в скляну перегородку, кричу, щоб мене випустили, але мій голос зовсім не чути! Труба, в якій я стою, робить оборот і тут, я помічаю, що ця істота вже повернулося до мене. Воно стоїть нерухомо і дивиться на мене. Тепер, я бачу обличчя цієї

істоти, воно жахливо дивно виглядає: голова непропорційно велика, найпомітніше - це великі трохи витягнуті овальні очі. Вони чорні і лякають мене. Воно стоїть і пильно дивиться на мене, змушуючи дивитися для цієї істоти в ці порожні, чорні очі. Коли я почала вдивлятися в ці очі у мене запаморочилося в голові, і я втратила свідомість, а прийшла до тями вже вранці у власному ліжку. Я не знаю чим це пояснити, може це просто звичайний страшний сон?"

Рис.4 Вид збоку на скляний циліндр і істоту Ілюстрація за спогадами до свідчення

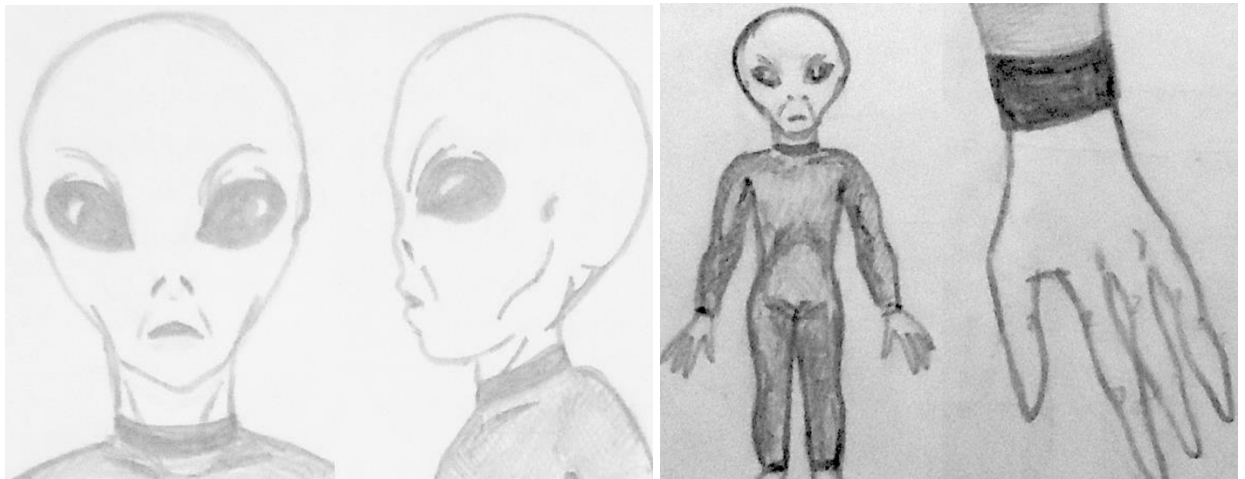

Рис.5 Фас і профіль істоти, істота у весь зріст. Ілюстрація за спогадами до свідчення

А 08.04.2012 мені наснилося як ці істоти показали мені перед очима маленький предмет чотирикутної форми і сказали: "Не хвилюйтеся, все добре, нам просто треба заховати у вас це", а потім я відчула різкий біль в області шиї вгорі, де голова. І все, я потім прокинулася! Ці "сни" продовжують снитися мені вже протягом 7 років. Спочатку я не звертала на це уваги, не записувала, але потім, почавши їх записувати, здивувалася чіткій структурі сюжету.

У мене з'явилася думка, що вони всі якось пов'язані між собою, так як мають чітко виражену послідовність (початок, середину і кінець), хоча ці сюжети уривчасті, а послідовність їх мені вдалося відновити по цих шматочках. Спочатку "сни" та сюжети в них нагадували мені монтаж як в кіно, але з часом сюжет все більше набував цілісність однієї, а можливо і кількох подій... Я стала копатися в теорії (психології сну) в спробі пояснити це, але мене не влаштувала ні одна з пояснювальних відповідей. Мої спроби зрозуміти якось ці "сни" - події, привели мене до аналізу структури сну, його виникнення, перебігу, видів, і я, таким чином, вийшла на психологію контактів. Продовжуючи і зараз вважати свої незрозумілі події снами, я все ж не можу поки зробити для себе об'єктивного

висновку. Всього випадків, які я не вважаю снами, було 3. З них один я більш-менш пам'ятаю, а в інших двох, пам'ятаю тільки початок, і як прокинулася вже вранці. За інших випадків не можу точно сказати, що це були не сні, а також не можу зарахувати їх до ЗСС, так як мені поки не зрозумілі причини зміни свідомості.

2 жовтня 2013 мені приснився дивний сон, а поки чекала, дитину нічого не було, подібного, а тепер знову почалося. Можливо причина цього у втомі і недосипі, так як мені доводиться два рази за ніч вставати і годувати дитину, і це все позначається на сні - порушення сну. Мені наснилося, що нинішня я, і я дев'ятирічна сидимо на ліжку.

Я маленька повертаюся до себе дорослою і кажу - ось він! Це він! А я доросла потім повертаюся, і у мене за спиною цей вузький високий, з великою головою і палаючими очима, тоді я покрилася холодом, сиджу, а він поруч сидить, на нього дивлюся, голову задираю, а він на мене. Потім його питаю: - «Навіщо до мене приходив тоді?» А він: - «Що б тебе віднести». А потім я ще питаю: - «Куди?» А він: - «Так треба було» ...

Знову почалося! 8 березня 2014 "Хороший подарунок до 8 березня"! Давно нічого не було і тут на тобі! Не знаю чим це вважати - сном уперемішку з дійсністю, спогадами про минулий досвід? Я зовсім заплуталася, але все було настільки реальним і жахливим... Пам'ятаю, що вночі вставала погодувати дитину, потім лягла спати, але через якийсь час (скільки минуло часу не знаю), знову прокинулася з дуже знайомим відчуттям, що щось відбудеться. На той момент я ще не надала значення внутрішньому напруженню, так як не могла точно знати, що буде. Автоматично подивилася на вікно, і тут включилось світло. Через секунду вже не горіли ліхтарі у дворі, як у нас зазвичай горять всю ніч до світанку, і кімнату огорнув холодний морок. До мене несподівано прийшло розуміння, що це не просто так, не просто якийсь збій... Я повернулася до чоловіка, стала його будити, щоб переконатися, що не одна я помітила, що світла немає, і скрізь непроглядна темрява, і присутня ця повна, моторошна для мене тиша... Він щось буркнув собі під ніс і відвернувся на інший бік, а я повернулася, і кинула погляд на дитяче ліжечко, і тут прийшло розуміння і швидше навіть знання, що вони прийшли, вони вже тут. У кімнаті справді перебували вони. Вони стояли невеликою групою, по-моєму, було їх 5. Стояли біля нашої ліжка, але до дитячого ліжечка не підходили! Тут я побачила, як вони переминаються з ноги на ногу, дрібочуть маленькими кроками біля ліжка. Я подивилася на них і стала кричати чоловікові: - "Допоможи мені!"... чомусь згадала разом всіх своїх близьких, останнє, що я згадала і прокричала в думках: - "Машенька - донечка моя!" Тут мене буквально вибило... Коли прийшла до тям, то побачила, що мене оточують ці істоти... Вони невисокого зросту, приблизно 1,20м. У темряві я чітко розгледіла їх силуети. Голови великі, але не такі величезні, як малюють на картинках.

Але в порівнянні з низьким ростом і худорлявою статуєю, на цьому тлі голова здається непропорційно великою, тіла у них худорляві, витягнуті, довгі худі руки і короткі худі ноги... Вони стоять по обидва боки, і мене вже немає в ліжку. Я лежу як би у них на руках, але не відчуваю їх дотиків до мене. У тільки легкість, я абсолютно не відчуваю свого власного ваги. Я лежу головою вперед і можу крутити головою, але тіло моє не слухається мене (рук і ніг я не відчуваю абсолютно). Я кричу і намагаюся чинити опір, хочу встати, але тут до мене нахилиється один з них... це жахливе видовище... Я бачу його велику лису голову і шию... вона вся, в якихось зморшках, колір шкіри сіро чорний, але може, це в темряві мені так здалося? Голова теж в зморшках, особливо на лобі... Він нахилився до мене близько. Подивився мені прямо в очі... Я чиню опір, з останніх сил намагаюся змусити себе поворухнутися, його очі пильно дивляться на мене і здається, що не мені в очі, а мені в мозок і душу, в серце... намагаюся відвернутися, але його очі змушують дивитися в них... Тут в голові чую: - "Заспокойся, ти з нами!" Це фраза звучить в моїй голові кілька разів...

Потім мене вирубує, я провалююсь кудись і більше нічого не пам'ятаю... Прокинулась вранці в годині бй у себе в ліжку, вся в холодному поту, мені було страшенно холодно, мене просто трясло, і голова йде обертом... Сяк-так встала, перевірила дитину, пішла, попила води, вмилася. Це було жахливо... Як розуміти цей сюжет? Згадала, ще, що я опинилася з ними в якомусь широкому місці, дуже великий простір як в поле чи що, але ні трави, ні неба, ніяких рослин не було, просто величезний простір. Більш докладно не пам'ятаю, тільки це.

Я психічно здорова людина, не вживаю ніяких препаратів або наркотичних речовин, що б це могло викликати ЗСС, але і сказати що це були звичайні сни я не можу, тому що подібного роду "сни" я ще не зустрічала».

Уточнююча інформація після сеансу регресії в липні-серпні 2020: *Згадала, що коли одна з істот нахилилася до мене і подивилося мені прямо в очі, я чітко відчула як його дихання торкнулося моєї шкіри на обличчі. Воно було тепле як у людини і тоді я зрозуміла в той самий момент, що ця істота була жива.*

Наскільки я можу пригадати, що до того як один з них підійшов до мене ближче, я раптом виявила занепокоєння за свою дитину і згадала раптом своїх родичів. Я пам'ятаю, що скрикнула тоді "Машенька, донечко моя!" Мені було так страшно в той момент, що хотіла встати з ліжка, взяти дитину на руки і втекти геть. Але потім я перестала про це думати і вже бачила, як один з них, який був вище, підійшов до мене і став навпроти мене. Я не пам'ятала до сеансу, що істота вище інших, показало мені жест, який я зрозуміла і розцінила як жест "лягти". Те що воно мені як би сказало "їдемо". Те що світло виявляється проникало в спальню не тільки через вікно, але і через стелю і двері. Це все я в пам'ятала під час сеансу.

Спочатку втратила свідомість, а потім прийшовши до тями раптом і виявила себе лежачою в невеличкій світлій кімнаті. Світло в ній було не сильно яскравим, м'яким. Вони стояли по обидва боки від мене і дивилися на мене. Потім я чомусь знову втратила свідомість і отямившись знову, вже не лежала, а стояла і попереду простягалася величезний простір. Воно здалося мені площею як футбольне поле. Але там все було сірого кольору. Я не пам'ятаю чи була там стеля, але у мене було відчуття, що цей простір був відкритим. Там було прохолодно, світло було слабким, джерел світла я не бачила.

Скажу ще що на ранок, коли я виявила себе в ліжку, рано вранці. Було десь 5 ранку я дуже погано себе почувала. Всі мої думки були про це. Всі мої почуття проявили себе в негативну сторону. Ледве встала з ліжка, у мене моторошно паморочилося в голові, дошкуляла нудота. Я перевірила дитину, дочка спала в ліжечку. Чоловік теж ще спав. Потім я пішла у ванну кімнату і попила холодної води з-під крана, тому що дуже хотілося пити. Я встала під гарячий душ, так як мені було страшно холодно, мене кинуло озноб, і мені хотілося не тільки зігрітися але і змити негативні емоції... в душі я почала плакати.

Перші результати запропонованої пробної методики вказали додаткову проблематику при вивченні поодиноких свідчень. Посттравматичний стресовий розлад (ПТСР) і головний біль може бути і від нав'язних спогадів [36] або переживань фази швидкого сну. Такі видіння виникають в фазі «сонного паралічу» який є у всіх людей. Проблема ширша чим здається, так як людина є відкритою системою, і «контактери» можуть наприклад отримувати дійсно зовнішній направлений вплив але його інтерпретації спотворюються і редукуються знаковою системою, тезаурусом, підсвідомістю тощо. Спільна образність при уявних «контактах» може йти із колективного несвідомого [37-41].

Також слід враховувати стани свідомості по відношенню до ритмів мозку і супутніх ефектів на психофізіології, так як є істотні підстави вважати, що параліч очевидців при реальних фізичних контактах виникає через занурення у стан сновидіння під впливом від

об'єкта, що також могло би частково пояснити мінливість форм і фізичну нереальність того, що відбувається [46-48].

Показане дослідження залишається тільки в рамках гіпотез, а індивіди, які мають подібний особистий досвід можуть посилатися тільки на нього. Щоби говорити більш переконливо і навіть робити якісь висновки, а не тільки висувати гіпотези, варто звернути увагу на групові свідчення та отримання матеріальних доказів. Наприклад: місце дії на живу і не живу природу, артефакти, групові фіксації на спеціалізованому обладнанні, з подальшою експертизою всього цього і т.п.

На даний момент немає жодного наукового доказу, що «прибульці» є інопланетянами. Стосовно гіпотетичної відмови прибульців йти з нами на відкритий контакт, фізиком Енріко Фермі був сформульований т.зв. «парадокс мовчання» [49] – відсутність явних ознак існування інопланетних радіопередач, зондів або кораблів, як відповідь на рівняння Ф.Дрейка [50] для визначення числа позаземних цивілізацій в Галактиці, з якими у людства є шанс вступити в контакт. Існує ряд гіпотез, що пояснює «парадокс мовчання»:

1. Унікальне людство. Версія Пітера Уорда [51] згідно з якою високорозвинене життя не є поширеним явищем у Всесвіті. Земля і людство на ній – це неймовірний збіг рідкісних фізико-хімічних умов, для утворення життя таким, яким воно зараз і є.

2. Великий фільтр. Згідно з версією Робіна Хенсона [52], позаземні цивілізації настільки рідкісні, що знаходяться на дуже великих відстанях одна від одної, можливо навіть в різних галактиках, також можливо деякі вже встигли самознищитися, а деякі ще не виникли.

3. Земля-зоопарк. Д.Болл висунув версію «Землі-зоопарку» [53], згідно з якою, наявність життя на Землі давно відома розумним представникам позаземних цивілізацій. Однак ті не збираються втручатися в життя на Землі і обмежуються спостереженням за її розвитком, подібно як люди спостерігають за тваринами в зоопарку. А відкриті контакти з позаземними цивілізаціями в кінцевому підсумку відбудуться в той момент, коли люди досягнуть певного рівня розвитку, так як рівень людських знань знаходиться на такому низькому етапі розвитку, що контакт не є можливим.

4. Інші версії. Менш відомі й інші версії, наприклад:

- a) наша планета не представляє для позаземних цивілізацій інтерес, так як є безліч інших більш цікавих світів;
- b) наша планета перебуває дуже далеко від скупчень світів з життям;
- c) ми живемо у віртуальному світі, вже створеному позаземним життям, яке спостерігає за нами, подібно, як ми спостерігаємо за мурахами;
- d) життя і розум може існувати в абсолютно неймовірних формах, настільки неймовірних, що ми не в змозі один одного виявити;
- e) всі цивілізації приречені на самознищення і не здатні розвинутися до рівня мирного спілкування між собою.

Також І.Калитюком запропоновано дві гіпотези, як можлива відповідь на питання «що насправді з нами контактує?»:

1) Гіпотеза нерозумності. Малоімовірна, але все ж має право на життя гіпотеза, що викрадення - це культ, подібно «карго-культу», коли сенс з якихось причин втрачено, але технології та інструкції якимось дивом збереглися. Ще не розвинена цивілізація тільки і демонструє викраденим виключно свої технології, а також переваги, нічого логічно не пояснюючи, що і навіщо робиться. І все це в умовах антисанітарії і відсутності анестезії, часто повністю нехтуючи, почуттями і бажаннями піддослідних. Так навіть лікарі в ветеринарних клініках себе з тваринами не ведуть. Але саме так поведуться ці ніби

«дослідники», що не мають понять про основи роботи з живими об'єктами, або позбавлені почуттів, або навіть, навпаки, відчувають задоволення від страждань живої піддослідної істоти. Але самі жертви намагаються знайти хоч якийсь нормальне, людське пояснення поведінки цього псевдо медичного обстеження, шукати в цьому щось позитивне («стокгольмський синдром»). Що ж виходить? – якісь істоти заволідали складними технологіями і, злегка освоївши їх, вирішили пограти в «підкорювачів всесвіту». Тож не дивно, що в експеримент втягують іноді всіх членів сім'ї об'єкта, незважаючи на стать і вік. Це може, якраз, пояснити повторення викрадень, і витрату цінних ресурсів на це.

2) Гіпотеза мандрівників у часі. Ця основна робоча гіпотеза поєднує версію «Землі – зоопарку» з подорожами в часі: прибульці - це людство з майбутнього, а вся мета відсутності контакту – підтримувати наш інтерес, створювати біороботів і брати зразки, але не давати технологій і знань, так як ці знання можуть вплинути на хід подій у майбутньому. Згідно з цією версією людство виживе і навчиться подорожувати в часі. Можливо, будуть вирішені проблеми: голоду і бідності, воєн і насильства, низькою освіченості і знищеного середовища проживання.

І можливо, людство стане єдиним і колонізує океан та космос, а постійно удосконалюється безгрошова ресурсо-орієнтована економіка (РОЕ) Ж.Фреско [54] стане реалізованою. Можливо, ці викрадення це обхід законів майбутнього, щодо взяття біоматеріалу. Але щоб не викликати суспільний резонанс, є чіткі правила – наприклад, повернення піддослідного на місце взяття з мінімальними слідами і втратами в часі. Існує безліч інших гіпотез, у всіляких поєднаннях і можуть виникати принципово нові версії, що можуть як завгодно доповнюватися, оскільки жодна з версій не ідеальна.

Висновки. Основним критерієм реалістичності контактів слід вважати матеріальні свідчення. Втім, наразі питання – що вважати матеріальними свідченнями - має бути ґрунтовно переглянуте. Зокрема, новітні дослідження показують, що переживання фази швидкого сну здатні вплинути на фізіологію людини як щодо появи нових нейронних зв'язків, слідів так і змінювати тиск, пульс, психосоматику, що можуть бути суб'єктивно пережиті як реальний досвід [42-45].

Отже свідченнями, що справді підтверджують близькі контакти – можуть рахуватися тільки свідчення про спостереження процесу викрадення прибульцями іншими непов'язаними очевидцями, фото-відео чи приладова фіксація, або ж матеріальні докази в виді артефактів з аномальними властивостями, які нехарактерні для відомих типів матеріалів. Розгляд поодиноких свідчень без перелічених ознак є малоперспективним і складним. Слід також зазначити, що навіть при фізичних контактах, на даний момент немає жодного наукового доказу що «прибульці» є саме «інопланетянами».

Інше питання, яке потребує окремого розгляду – це «що може ініціювати переживання викрадення?» Людина – складна система, яка не може гарантовано бути відокремлена для певних типів впливів зовні. З іншої сторони, обмеження тезаурусу та свідомого осягнення чуттєвого досвіду неминуче накладає суб'єктивний соціально культурний відбиток та редукує контент досвіду, який цікавий для вивчення. Ми не знаємо наразі про навколишній і внутрішній всесвіт достатньо для винесення однозначних висновків, але маємо достатньо зв'язки і засобів для того, щоби продовжувати ці дослідження.

Список використаних джерел:

1. Компиляция материалов из личной переписки с Ю.Фесенко. Запись лжесвидетельств и блефа на правах рукописи в электронном виде – 2009
2. Компиляция материалов из личной переписки с А.Притыкой. Запись лжесвидетельств и блефа на правах рукописи в электронном виде – 2012
3. Компиляция материалов из личной переписки с К.Конаревой. Запись лжесвидетельств на правах рукописи в электронном виде – 2015
4. *Брайант Д., Томпсон С.* Основы воздействия СМИ /Пер. с англ. – Москва, Санкт-Петербург, Киев: «Вильяме» – 2004
5. *Сороченко В.* Энциклопедия методов пропаганды. Как нас обрабатывают СМИ, политики и реклама [Электронный ресурс] – Адрес доступа: <http://www.psyfactor.org/>, 2002
6. *Шейнов В.* Скрытое управление человеком. – Москва: «АСТ» – 2006
7. *Гаврилов К.* Как делать сюжет новостей и стать медиа творцом. – Санкт-Петербург: «Амфора» – 2007
8. *Каландаров К.* Управление общественным сознанием. Роль коммуникативных процессов – Москва: Гуманитарный центр «Монолит». – 1998. – 80с.
9. *Adamski G.* Inside the Space Ships. – 1955
10. *Fry D.* Steps to the Stars. – 1956
11. *Varilhon C.* The Book Which Tells the Truth. – 1974
12. *Meier B.-E., Stevens W.* UFO-contact from the Pleiades. – 1983
13. *Desmarquet M.* Thiaoouba Prophecy. – 1993
14. *Van-Vlierden C., Stevens W.* UFO-contact form planet Koldas
15. *Vallee J., Michel A., et al.* The humanoids. A Survey of World-Wide reports of landings of unconventional aerial objects and their alleged Occupants” – London: Special Issue Flying Saucer Review – Oct.-Nov. 1966
16. *Pereira J.U.* Les Extra-terrestres – #2 Special de la revue “Phenomenes Spatiaux”, G.E.P.A. 1969
17. *Webb D.* 1973 – year of the humanoids. An analysis of the fall, 1973 UFO/humanoid wave – Evanston, IL: Center for UFO Studies. – 1976
18. *Zerpa F.* Ellos, los ser es extraterrestres – FDA
19. *Mc. Campbell J.* Ufology. A major breakthrough in the scientific understanding of unidentified flying objects – NICAP. – 1976
20. *Hopkins B.* Intruders: The incredible visitations at Copley woods – New York: Ballantine Books. – 1988.
21. *Jacobs D., Hopkins B.* Suggested techniques for hypnosis and therapy of abductees – Journal of UFO Studies. – 1992
22. *Mack J.E.* Abduction: Human encounters with aliens – New York: Ballantine Books. – 1995. ISBN 0-345-39300-7
23. *Олейчик И.* Психозы и их лечение (рекомендации для родственников и больных) – Москва: Русская академия медицинских наук, Научный центр психического здоровья – 2004
24. *Feldman M.D.* Playing Sick? Untangling the Web of Munchausen Syndrome, Munchausen by Proxy, Malingering, and Factitious Disorder. – New York: Brunner-Routledge – 2004
25. *Экман П., Фризен У.* Узнай лжеца по выражению лица /Пер. с англ. – Санкт-Петербург: «Питер». – 2011. – 272с.:ил. ISBN 978-5-459-00653-7
26. *Пиз А., Пиз Б.* Новый язык телодвижений. Расширенная версия. /Пер. с англ. – М.: «Эксмо». – 2011. – 416с.:ил. ISBN 978-5-699-11872-4
27. Board on Behavioral, Cognitive, and Sensory Sciences and Education (BCSSE) and Committee on National Statistics (CNSTAT) (2003). The Polygraph and Lie Detection. US National Research Council (Chapter 8: Conclusions and Recommendations, page 212)
28. IV Personnel Security: Protection Through Detection quoting Ralph M. Carney, SSBI Source Yield: An Examination of Sources Contacted During the SSBI (Monterey: Defense Personnel Security Research Center, 1996), 6, affirming that in 81% of cases, the derogatory informations were obtained through questionnaire and/or interrogation.
29. Bundesgerichtshof: Entscheidungen vom 17.12.1998, 1 StR 156/98, 1 StR 258/98
30. *Bull R., Baron H., et al* A review of the current scientific status and fields of application of Polygraphic Deceptions Detection / Final report from the BPS Working Party – The British Psychological Society, UK, 2004
31. The Polygraph and Lie Detection / Committee the Scientific Evidence on the Polygraph, National Research Council, UK, 2003
32. Online assessment [Электронный ресурс] / UA - Адреса доступу: www.to1test.wordpress.com/co-working
33. *Куропатов А., Аверьянов Г.* Пространство психосоматики. Пособие для врачей общей практики. — Москва.: ЗАО «ОЛМА Медиа Групп». — 2007. — 192с. ISBN 978-5-373-00396-4
34. Научно-исследовательское дело №6 2013

35. Вестник похищенных пришельцами №1 2014
36. *Loftus E.* Make-believe memories // *American Psychologist*, 58, 864-873p.
37. *Hernandez R., Davis R., et al.* UFO contact with non-human intelligence and the quantum hologram theory of consciousness: toward an integration of the contact modalities / *Journal of Consciousness*, Vol.19, No.62/ 2017
38. *Pribram K.* Quantum holography: Is it relevant to brain function / *Information Sciences* 115, 1999
39. *Nelson R., Jahn R., Dunne B.* Field REG: Consciousness Field Effects: Replication and Explorations / *Journal of Scientific Exploration* 12., 1998 pp. 425-430.
40. *Radin D.* Entangled Minds: Extrasensory Experiences in a Quantum Reality / New York: Paraview, 2006
41. *Penrose R.* The Emperors New Mind: Concerning Computers, Minds, and the Laws of Physics / Oxford: Oxford University Press, 1989
42. *Wolchover N.* Alien abductions may be Vivid dreams, study shows / *Live Science*, 2011
43. *Kellogg III E.* Alien encounters, lucid dreams, and OBEs / *The Lucid dreaming experience*, 2015, pp.8-12
44. *Mota-Rolim S., Araujo J.* Neurobiology and clinical implications of lucid dreaming / *Medical Hypothesis* No.81, 2013, pp.751-756
45. *LaBerge S.* Lucid dreaming: psychophysiological studies of consciousness during REM sleep / *Sleep and Cognition*. Washington, D.C.: APA Press, 1990, pp.109-126
46. *Aspy D.* Science has found a drug-free way to unlock Lucid dreaming / *Science Alert*, 2018
47. *Blackmore S.* Mapping altered states of consciousness / *Psychology Today*, 2015
48. *Biswas-Diener, R. & Teeny, J.* States of consciousness. In R. Biswas-Diener & E. Diener (Eds), *Noba textbook series: Psychology*, 2020 Champaign, IL: DEF publishers. Retrieved from <http://noba.to/xj2cbhek>
49. *Landis G.* The Fermi Paradox: An approach based on percolation theory / *Journal of the British Interplanetary Society*, London, Vol 51, pg. 163-166, 1998
50. *Aguirre L.* The Drake Equation / *Nova ScienceNow*, PBS, 2008
51. *Ward P., Brownlee D.* Rare Earth: Why complex life is uncommon in the universe. – Copernicus books, 2000
52. *Hanson R.* The great filter – are we almost past it? 1998
53. *Ball J.* The zoo hypothesis / *Icarus*, Vol. 19, No. 3, Jul. 1973, pg. 347-349 – ISSN 0019-1035 and 1090-2643
54. *Фреско Ж.* Все лучшее, что не купишь за деньги: мир без политики, нищеты и войн/ Д.: Лира, 2013. – 200 с.
55. *Затверджено на засіданні координаційної ради ЕІВС №22 від 24.11.2013
56. *Сеанси регресії О.Паки виконані Т.Макаровою в липні-серпні 2020 є в виді аудіо записів
57. *Raduga M., Zhunusova Z., Shashkov A., & Sevchenko N.* Achieving pain during lucid dreaming and transferring it into wakefulness. *Achieving pain during lucid dreaming and transferring it into wakefulness*. 2020, *Dreaming*, 30(3), 246–256 <https://doi.org/10.1037/drm0000150>